

Fr. Brew

-lin

Postman Sophie Emen
från

Robert Bergman Ups. 3/10 1850

" 8/6 1851 *inter*

Hemika Bergman ~~Uppsala~~ 3/4 1854

" " Dentsch " 27/2 1854

" " " 3/4 "

" " Waldemarshall juli 1855

" " " 19/7 1858

" " Dentsch 2/3 1861

25 Brew till Pösten Emen

från Carl Blom

26/9 59

26 Brew till Maria Emen

från Sofia ? Fredriksson 9/5 62

Upps

/Avskrift:Originalet hos Henrik Alm.
E.L.W.Bergman, 20.3 -29/

Stockholm, den 27 febr. 1852.

Goda Sophia! /Eurén, mor till Maria
g.m.Snellman/

På det innerligaste tack
jag Dig för det Du så moderligen mottager
barn /den ena gången efter den andra/ vilka
med största trygghet sänder till dig som till
ett hem, och med stor svårighet skiljas de al-
tid från Eder. När de äro hemkomma, äro de
diga att återvända om det skulle tillåtas: så
intryck gör det hus på dem, och mig gläder de
av innersta hjärta, emedan jag varit i saknad
av släkt och barndoms vänner på denna ort, och
således känt mig till någon del som en främling
här. I anseende till barnen har denna saknad
kännts mig svårast. Det Gud sett till och sänd
Edert hus till en ersättning, varföre jag önska
de kunna varda innerligt tacksam. I yngre åren
knyter sympatien vänskapsband, vilka följa
genom livet och som ofta bliva en skyddsängel,
farorna på den kanske långa och svåra väg
hava att genom sträva i detta främlingska-
O, måtte våra barn känna det så, då skulle

Stad blick på hemmet även söka genaste
och icke behöva gå så många avvägar, som
förutvandrare fått komma i erfarenhet av. Nu
till jorden med tanken som ofta vill flyga
sin cirkel. Goda Sophia, låt Axel komma till
i sommar på någon tid och Maria förut i vår.
Henrica lever i hoppet, låt henne icke bliva be-
rogen.

Din älskade man gläder oss ofta om sön-
dagarna med sin närvaro. Vi hålla alla innerligt
älska honom, och komma säkert att känna mycken
saknad när han lämnar Stockholm.

Robert reste förliden onsdag. Hans resa
blir säkert mycket besvärlig denna årstid, och
bedan mycket annat svårt, men jag hoppas att Gud
är med honom och bevarar honom så för yttre som
inre faror. Goda vän, bed Du även Gud för honom.

Om så omständigheterna tillåta, kommer han vist
stanna en längre tid utomlands.

Nå, nu ser det ut som svåra tider skulle
stå nära hela Europa, men icke ser det ut

som vi Stockholms bor skulle giva akt på tiden
tecken. Här skall vardas fäster, baler och kalas
mer än någonsin. Också synes det som skillnade
nu bliver starkare mellan världens barn och de
som önska vardas Guds barn (önskar säger jag).
Gud sände oss en kraftig ande att rätt uppväcka
hjärtan. O, måtte vi få ett starkare ljus än de
matta skenet varuti vi en tid här famlat efter
Herren. Predikanter med rena Guds ande obort-
blandad, fattas oss. Om vi kunde bedja Herren
utrusta sådana till vår stad. Tiden kräver
vändelse från synden, ty straffet står vid
ten.

Goda vän, giv mig något svar om jag
finner sig; om icke, så är jag ock nöjd och
säker att Du är vår vän. Adjö--bjuder Dig
vän

Henrica Bergman
Deutsch.

Tack... tack för Din vänskap för mina
barn. Ursäkta det felaktiga i detta brev. Vi
god och hälsa hjärtligen Maria och Betty.

Humble Baymen d. a.

Stockholm den 27. Febr. 1854.

Goda Sophie! ^{Jurien}
^{sun - tie}
Maria g. Smellman

På det innerligaast talar jag dig för det du så
moderligen motager mina Barn (den ena gån-
gen efter den andra) hvilka jag med största trygghet
sänder till dig som till ett hem, och med största
trygghet skickas de alltså från eder, När de äro hemkom-
na, äro de färdiga att återvända om det skulle visa
sig, sådant intryck gör det Hus på dem, och mig
glädjer det af innersta hjerta. emedan jag varit i
saknad af släkt och barndoms vänner på denna
ödd, och således känt mig till någon del som
en främling här. i anseende till Barnen har
denne saknad kännas mig svårast, det Gud sett till
och sändt edert Hus till en ersättning, hvorfor
jag önskar kunna vordas innerligt tacksam.

i yngre åren knyter sympatiens vänskapsband
hvilka följa genom lifvet, och som ofta blifva en
skyddsskydd i farorna, på den kanske ^{och svåra} långa väg

Var god och bättra hyndigen Maria och Betty.

de hafon att genom sträfa i detta främlingskap
land O' matte vara Barn kanna det så, de
skulle de och med fastad kläck på hemmet af
söka genast vägen, och äke behöfa gå så, så man
ga afvägar som vi förluvandare fått hemna i
erfarerhet utaf. Nu åter till yrdon med tanken,
som ofta vill flyga ur sin kirkel. Goda Sophie,
låt Axel komma till oss i sommar på någon tid,
och Maria förut i vår, Henrica lifver i hoppet,
låt henne äke blifva bedragen.

Din älskade Man glädes oss ofta om söndagarna
med sin närvaro, vi hälla alla innerligt utaf
honom, och kommer sakert att kanna myket
saknad när Han lämnar Stockholm.

Robert reste förliden onsdag, hans resa blir
säkert mycket besvärlig denna åstid, och sedan
mycket annat svårt. Men jag hoppas att Gud
är med honom och bevarar honom, så för
gitta som inder farar. Goda vän, bed du
äfvare Gud för honom. Om så omständighete
na tillåter, kommer han vist att stanna en längre
tid utom land.

Ja nu ser du ut som svara tiden skulle förestå näst
hela Europa, men äke du det ut som vi Stockholm
bor skulle gifva arkt på hvars liden, här skall
verda fäster, Baler och Galader meren någonsin
ärskä synis det som skiljaden nu blifver starkare
mellan Verldens Barn och dem som ønska verda
Guds Barn (örskas jag) Gud sände oss en
kraftig Ande att rätt uppväcka hjertan. O' matte
vi få ett starkare Guds år det matte skenit hvarit
vi en tid här famlat efter Herren. Predikanten
med rone Guds Ande O bortblandad fattas oss, om
vi kunde beja Herren att utrusta sådana till
vår stad, tiden kräver omvändelse från synden.
Ty straffet står vid Porten.
Goda vän gif mig något av det som lust infinner sig,
men, om äke, så är jag erk nöjd, och är säker att
du är vår vän. Adjo - Guds Dig din vän
Henrica Bergman
Guterby.

Ja nu ser du ut som svara tiden skulle förestå näst
hela Europa, men äke du det ut som vi Stockholm
bor skulle gifva arkt på hvars liden, här skall
verda fäster, Baler och Galader meren någonsin
ärskä synis det som skiljaden nu blifver starkare
mellan Verldens Barn och dem som ønska verda
Guds Barn (örskas jag) Gud sände oss en
kraftig Ande att rätt uppväcka hjertan. O' matte
vi få ett starkare Guds år det matte skenit hvarit
vi en tid här famlat efter Herren. Predikanten
med rone Guds Ande O bortblandad fattas oss, om
vi kunde beja Herren att utrusta sådana till
vår stad, tiden kräver omvändelse från synden.
Ty straffet står vid Porten.

Goda vän gif mig något av det som lust infinner sig,
men, om äke, så är jag erk nöjd, och är säker att
du är vår vän. Adjo - Guds Dig din vän
Henrica Bergman
Guterby.

Stockholm d. 3 April 1859.

Skrifvit min dyra Maria, men hinne möj-
ligen som jag först nu skall gå i Missions-
kon och herra Mag. Swedelius. Hejls dem båda
Maria och Betty innerligt från

Tantes

tillgifna

Henrika.

Min älskade Tante!

Tack för Tantes kära bref som jag för
så länge sedan mottog, men dock hoppas
jag att Tante ej är ledsen på mig för
det långa dröjsmålet, ty då jag talar med
Maria talar jag ju ock med Tante.

Som Tante väl hört reste bröderna d. 25 och
ha vi ännu ej haft något bref från dem, men
vänta i dag. Från Robert hade Carl ett godt
bref samma dag han reste, det hade jag så
gera iändt till eder I som ären så goda
och viljen dela med oss, men Carl behöfde
hafva det med sig, eftersom det innehöll
några upplysningar för honom.

Robert sade sig ha gjort bekanskap i Bre-

men med några kära utmärkta män
hvaraf han kallade den ena (Harms) en helig
man endast egande maten för sig själv, till att
bedja. På dagen lå han vara så upptagen
att han knappt hinna äta, det lå ock sy-
nas på hans bleka gestalt att han lefver ett
fortfarande och upproffrande lif. Hans bror som
förestår missionsinstitutet säger Det är för-
träd i samma skola. Dessa br. i Glumans-
burg ett par mil från Bremen.

Innestigt hjertligt och väl blef han i allmän-
het mottagen i Bremen, han sade att Chris-
tendomen der war innerligare och allvarigare
än i Stockholm om ock ej fullt som man
skulle önska med ett ord han sade sig redan
haft nytta af sin resa. Ja, nog är Robert
i Guds hand och under Hans arbete. Detta bref
till Pappa sänder jag nu min goda Tante
och nog vore det bra om Tante vore så
god och sände det åter med omgående.

Just nyss för mamma och lilla David
ut till Allden och i dag morgon skall jag

följa dem efter, vi skola nu laga det i ordning
till Påsk så att då alla kan vara ute, vi kom-
ma väl just ej att vara något mera i staden.
Under dessa 2 månader till dess Magistern blir
ledig från skolan skall jag läsa med Paul, ehuru
han väl kommer ut en dag i veckan och läsa
med honom, men sedan kommer han helt och
hållet att vara hos oss i sommar. Tante blir
väl ej ledsen på mig som skriver så här långt
om smäraker, men man måste ju sätta fram
sådant man har.

Gläd det vore roligt om man kunde göra en liten
i Folkerna på en dag åtminstone och få se och ta-
la med Eder få se huru allt nu är der. De bref
som komma från Folkerna äro mig sådels kära och
alltid efterlängtrade. Tänk någon gång på mig
och kära Tante och glöm mig ej alldeles ibland
allt det mycket annat Tante har att tänka på.

I Lordags woro vi åter hos Finerman och
hörde der en herrlig förklaring, kunde man blott
skrifa det in i hjertat med eldsbetsstafver,
men mitt hjerta tyvärr är så föga öppet
och mottagligt. På qvällen hade jag i dag till

Waldemarsudden 2 Juli 1855.

24

Min goda kära Tante!

Hjertlig tack för Tantes brev! Thast jag fick se
stylen blev jag så glad ~~men~~ sedan gjorde dess innehåll
mig ont, dock må vi akta oss att afge något ante något
ont eller godt, utan just som det uttrycks i brevet som
en gåfva af Faderns handen och det till af den önnaste
och trognaste, och för dem som älska Gud Tjinar ju alla
till det bästa. Älsk, min älskade Tante att vi så lå
emot Fadrens dragande kärlek och så litet ansände till
våra ännu gatares fastan för lifet o för Fadershemmet
att vi må bli budda för boningarna der!

Älsaste Tante så gerna jag i dag skrifvit litet
utförligt jag känner intresset att tala i det ännu
Tante skrifvit att tala wattenbehandling o. s. w. men
har nu hela dagen varit i fullt bestyr och
språng på gatorna med August och Carolina
som nu är här från Björkfors kan Tante
tänka. De första raderna skrifvs på Udden

Ylögarna

Den Prinsessa Sofie Eriks

H. Alm

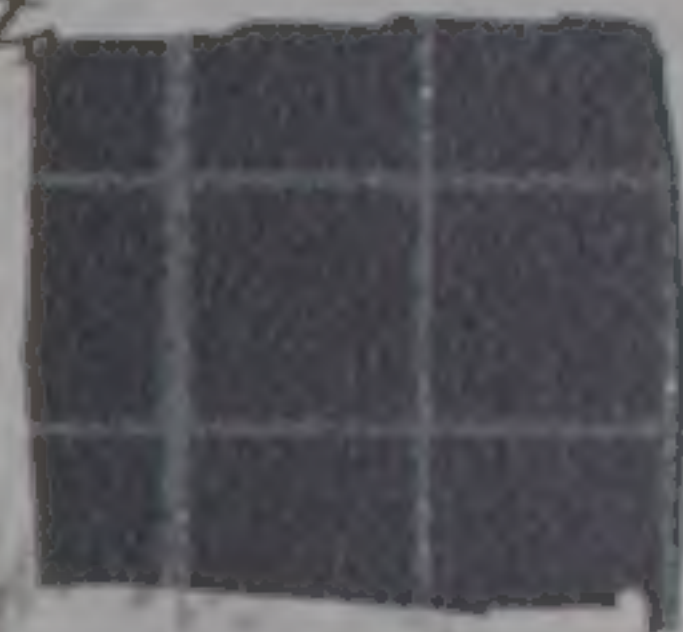
Waldemars

men i stillhet de språkade fullt omkring mig
Nu sitter jag och skrifver på contoret Pappa
dugast väntar på mig vi skola alla följas till
Udden. I afseende på Marias friska är det mam-
mas råd och nästan mitt och att Maria skulle
taga in en rats Chinasalt och sedan bada i
sjön svarje dag. Så ha vi gjort med några
af våra fröppatienter. Vi ha haft 8 sådana pa-
tienter i vår, nu är de då Gud ske lof alla
friska. Litet China skadar bestämt icke
aldraminst då man sedan eger tillfälle
att genom vatten och bad bli den frukt och
hallet givits. En liten gosse har här i vinter
intagit så mycket China (atteliga ration)
så att han i vänskade mer nästan i alla
leda och var alldeles ^{blek} nu efter att ha badat
en tid är han helt frisk och börjar få röda
rosor. Helt innerligen Maria säg henne
att lehua jag är den wattenvän så att jag kunna
att tryggt taga in en rats China och sedan bada
men hon måste gå ut svettig för badet samt

I något varm efterat och nu
hastigt uti. Nästa års postdag hoppas jag
säkert att få skrifva ett utförligt brev om hur
våra fröppatienter o. s. v. Blott jag ej trötter eder

Goda Tant brän upp detta förskräckliga brev
och visa det ej åt Tante men. var god och helia
till honom från mig.

Tante

Henrika

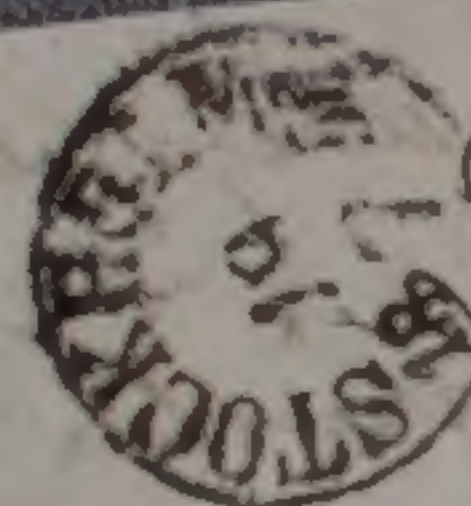
Waldemarsudde 219 Juli 1858.

2

Älskade Tant!

Några rader för att omtala en dyrt ange-
lägenhet. Jag är nu förlovad med Carl
Alm, detta skedd i går den 18 eller närmare
(för jag) den 16. Tante känner honom lite
långt och för öfugt kan jag ej beskriva
honom vidare skriftligen blott förklarar mig
på, att det ene barnet skan känna igen
det andra då de utgå en famlyd

Här hade vi varit mycket att säga
men jag finner det behäffigast att vandra
sig in med detta, man besöker län Samma
gen

Fr. Postman. Luren

Älskade
Tante

med sina yttanden! Maria är innefattad
i dessa rader. Jag fick ett vänskapsbrev
helt från dig i vintern och har det ännu
obesvarat. Tack för Marias underbär
deri om Blumenbergs, nu åter ha de an-
nat att genomgå, hvilket jag vet af tid-
ningen och afven hört af andra.

Förlåt mig nu gode Tant detta brev
som visst icke är som det borde, men om
Tant känner sig gles, känner Tant ju
och mig och föstår mig så.

Vi få väl någon gång träffas och gemen-
samt uppmunttra hvarandra och tala om
Guds nåd med oss till våra hjertans upp-
väckande och stadfästande i nåden.

Må vi nu blott hålla i oss med bön och
vandring efter det envaras öfver, så att vi
blifva friska lifsträd som mervärd af sin raft!

Att Robert och Annie samt deras lille Sig-
rad äro i Stockholm på Waldemarsuddens hafven
i maharon hört. De ha varit här ungefär
en månad och komma att
och kanske vidare fortflara i tem-
peren rask, ett par dagar
på contoret, annars här ute, lilla Sigrid
är rask och duktig. Annie väntar sig en
barn i höst. — Wilhelm och Gustaf
äro för det närvarande i Rehovik, det är
i fästamdt om de komma att stanna ute
öfver vintern. Mamma helvar hjertligt

Var god och helva Farhon och alla yfrar

Tante

Wan

En Betty Wernberg, Honrika
är en hjertlig hälsning till här medföljande
Maria helvar hjertligt —

Højden af vandet 3 aln. 1 t. over k.
Bunden x 2 - 5 over k.

Tode Farver!

Ulykken tack for Farver angiveligt
skrevet af 18 av.

Leds Voterdake Gode mig blev
om hvilke marker var de
indomstændigene men ikke alle
vi g om dem. Var god at las
man kun brede karrene
de ulvåndigt, samt højden
for karrene for
ikke alle for
Samlige be

mot vater, så kan man ^{och} ~~och~~
hindras se ut ^{med} ~~med~~ speglorn.

(Så jag får nämne skall jag
beställa ett par markiser af
bästast slaget. 28/9 1859.

Denne bader var meningen att
sända mig för post, men de
budsägskriften till G. Wernberg, som
jag var att kan stanna den
budsägskriften i botten, hvarefrån jag så
ledes får nämne det. Jag utvärja
målet på Wernbergs breda och
höga intus mur, för att att
man afven kan stå upp fönster
utvändt. Efter målets hitkomma
skall jag fylla botten baren
och sända markiserna till Stockholm.
Jag tror att de med tvekan
kan göras, sedermera från af botten
för stället.

Det var angående bord

det fönster som är borta i botten
så till måls.

Henrich tackar för hälsningar
och bär i gemensamt om vår
hälsning till Tant och Maria, för
vår till att vi vordas

Farbror, och till den

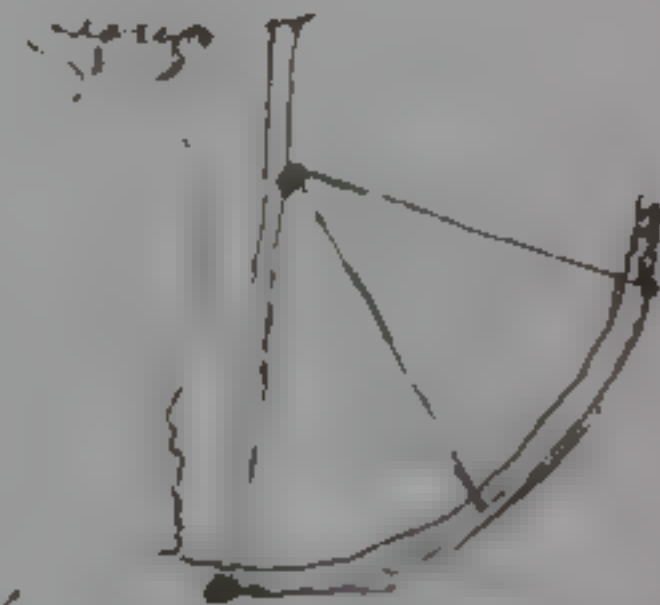
Henrich

Stockholm

Posten 28/9 1859

Stället

Stället

Stället

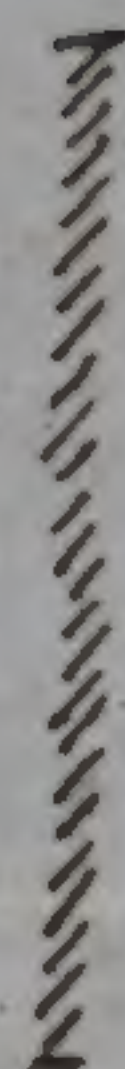
Jag utvärdera
 breda och
 på att att
 upp först
 och hitkomme
 vörors begär
 på Strömholm
 och tackat
 den af Snickare
 ant bord

Selammar

Uth

Selammar upphängd

Stomme bei Markt

2/3 61

Goda Söndis!

Nu skyndas jag att svara på det
kära brefvet till Henrik, Du frakte
om duken var färdig. Den är verkligen
ej färdig, eke heller blifver den så
snart färdig. Ja, nog hinner ännu
lappar sys till den, men eke ^{skall} du göra
det, utan om Maria vill sy en, så
är det kärt. Detta allt är ju bara
leksaker för gammalt folk, dock är
det någon stund roligt att i sällskap
med andra betrakta sina vänners arbeten
och uppväcka ett tacksamt minne. Öskas
lapp är synnerligt väder.

Det har fallit mig in att fråga
om ej Maria hadde lust att komma
tills oss i sommar på det så länge sedan
vi träffades, i sommar hoppas jag få behålla

Carle efven hemma, så är det godt att
hafva sina vänner och Guds vänner om det
så kunde blifva i böre gemenskap hos
Guds. Haf innerligt tack för den
för det kära tilbudet för Anni och sig.
vid att få komma till Eder, vi känna
oss hjertligt tacksamma för Eder vänskap,
men huru det kan blifva med resan för
Anni kan man ännu ^{icke} veta, huru det
faller sig då; Det vore oss mycket kärt
om det lät sig göra, att ^{vi fick} se Eder hos oss.
Men Gud styre alla våra handlingar,
liksom den gamla naturen.

Det synes skynda med vårens ankomst
till min glädje, vi hafva väl mycket
godt att i släden, men en viss längtan
drager dock ut till landet, det, skynda
vi så fort som möjligt. Det ^{är} så godt
för mig nu, att få hafva barnen
i hemmet, de ärore ^{va} hafvarit mycket
borta de sedan åren, men nu äro de
hemma, utom Emil, som och hafver
det bra i Svits.

^{och} Sudor, illa skrifver jag, men haf
föddrag därmed.

Henrika hälsas ofta på oss
hennes gosse hafver varit sjuk men
är nu frisk,

Hälsa till de Dina från din gamla
vän Henrika Bergman.

den 2 Mars 1861.

Anni hälsas och tackar mycket för
för bjudningen, ^{hon} säger det vore mycket
oölykt att få fara till dig.
Sigris ber hälsa.

Fra Axel Euren

1869 Jan. 2

Beste Jan!

Tak for dine hilsninger og
brev til min hustru, skuen du
ikke mistykte om jeg mårde
ter 100% af dig, till dine bekjend-
sande, utedele under vinterens
løppe efter som nøden det for-
drer.

etne inde fortfor, som du
forut af mig erfarit, pløjarn
är svåra, det ad blott en som
kan hela dem.

Var god halsa innerligt Soffi
och Barnen och var själsfullad
af

Henrika och barnen
halsa Eder alla.
och tryckta
vord
fare. Mm.